HOLMBERG, BO R. (f. 1945): *Visgossens bror*. Stockholm: Alfabeta, 1998. 143 s.

”Det hade inte med sång och musik att göra. Det var visheten. Visgossen var den som visste och såg det andra inte såg. Han pekade, han visade på Satans märke.” (77) Johan och Olof är bröder i häxprocessernas Ångermanland 1674–1676. Sedan deras mor fängslats, anklagad för horeri och stöld, bränner grannarna ner deras hus. Äldste brodern Johan försörjer sig genom att hålla sig väl med prästerna och göra tjänst som den som ser djävulsmärket i häxornas/trollkonornas panna. När Olof försöker sig på samma sak pekar han av misstag ut prästfrun. Sanningen är att han inga märken ser. Och den fråga som följer honom på flykten undan uppretade präster är: Har Johan verkligen sett märket?

Att de svartklädda herrarna i ”kommissionen” dömer sextiotvå kvinnor och barn till spöstraff, halshuggning och bålbränning är inte bara Johans skuld. Men när vinden vänt och processernas tid plötsligt är över inser Olof, som efter strapatser räddat sig till ett tryggt liv som fiskare i Härnösand, att broderns liv är i fara. Trots att han ännu tvivlar på Johan lämnar han allt bakom sig för att ”ta vara på sin broder”.

I berättelsen finns närgångna skildringar av bestialiska våldsdåd i en fanatisk och grym tid. I ett efterord ger författaren inte bara historiska fakta utan också förklaringar till ålderdomliga, mestadels ångermanländska ord och uttryck.

Lindskog, Gerda Helena, *Norrbarn: Norrland i 1900-talets svenskspråkiga barn- och ungdomslitteratur,* h:ström - Text & kultur, Umeå, 2013